tánc

A tánc, a mozgással kifejezett érzelem egyidõs az emberiséggel.
A fejlõdés kezdeti szakaszában és a természeti népeknél a kultikus cselekvések része és a kommunikáció elsõ eszköze.

Lábdobogás és taps [1] formájában elsõként a tánc társult a ritmus [2]sal, még mielõtt hangszeres vagy énekes zene kialakult volna.
Késõbb csaknem mindig együtt jelenik meg a zenével, ami szintén a mozgásból fakad.
A zenét a test táncmozdulatai jellemzik, ám a zene irányítja a test mozgását és azt az exsztázis [3]ig képes fokozni. A tánccal magunk is részeseivé válunk a zenének.

A tánc szervesen beépült a mindennapok rítusaiba, kultuszaiba, a vallásba, majd a különbözõ mûvészeti formákba.
Bár eredetileg a vallási ceremóniák része volt, az ember számára a tánc a szórakozás egyik formáját is jelentette. Ezt bizonyítja, hogy már a Római Birodalom hanyatlásakor megvetették a hivatásos táncosnõket.
A középkori egyház szigorú rendelkezésekkel szállt szembe a barbárnak bélyegzett szokással.
Csak a 14. sz.-tól kezdett lehetõvé válni, hogy vallásos vonatkozástól mentes, vidám körtáncban, kéz a kézben csatlakoztak egymáshoz nõk és férfiak. Kialakultak a világi és népi formái.
A 15. sz.-tól udvari szórakozássá vált a zenés-táncos összejövetel. A 15–16. sz.-ban a legkülönfélébb jellegû lépõtáncok (basse danse) voltak népszerûek. A népi és az udvari táncok egyaránt többnyire csoporttáncok voltak változó csoportpárokkal.
A 17. sz-ban kifejlõdik a koreográfia [4] és a balett [5].
A 18. sz. közepétõl megszilárdul a polgári zenekultúra, és az udvari táncok veszítenek jelentõségükbõl; a menüett [6] kivételével mindegyiket kiszorítja a landler [7], a keringõ [8], a polka [9] és a többi népszerû nemzeti tánc.
A 19. sz.-ban a közös (csoport)táncok helyét a ma is uralkodó egyéni, páros táncok veszik át.

A 20. sz. elejétõl divatba jöttek az angolszász (pl. angolkeringõ [8]), majd az amerikai (foxtrott [10], [slow fox]], charleston [11]), a sztepp [12]-, valamint az afrikai eredetû, ill. latin-amerikai táncok (szamba [13], rumba [14], mambó [15], cha-cha-cha [16]).
Az 1940-es évekig a jazz [17]re is táncoltak. Ezzel beindult az a több évtizedes folyamat, melyben a tánc és a zene (tánczene [18]) összeforrt, együtt változott és divatõrületek sorát produkálta.
A technika fejlõdésével pedig lehetõvé vált, hogy a színház után filmen is egyre tökéletesebben élvezhessük a különbözõ mûvészeti formák egységét, hatását.
A rock and roll [19] elsõ napjaitól az egymást követõ táncõrületekhez azonnal "mellékelték" a megfelelõ sláger [20]t is. Ha egy tánc megragadta a közönség fantáziáját, gyorsan egy sereg számot írtak hozzá, melyek címükben és szövegükben is az adott táncról szóltak.
Más esetekben egy számhoz készítettek divatot teremtõ koreográfiá [4]t.

A tánc- annak, aki a test prózáját és líráját nem érti és beszéli anyanyelvi szinten- idegen nyelv. Ezért úgy kell tanítani, mint bármely idegen nyelvet. (Angelus Iván)

A tánc azért kiemelten alkalmas az egész személyiség megszólítására, mert a test, a szellem, a lélek egyszerre nélkülözhetetlen hozzá.

A hindu mítosz szerint a világot kozmikus táncával teremtette Siva isten, akit ezért Natarádzsának, Tánckirálynak neveznek; a színészek és táncosok hozzá fohászkodnak segítségért.

Tamás megjegyzései: [[twist, locomotion, limbo, jerk, charleston, cha-cha-cha, hully-gully,

achy breaky]] stb[[.]] □ [[divat -és sporttánc]][[, táncverseny]] [[□balett, □pantomim, □társastánc, □standard tánc, □modern tánc, □zenés színház, □zenés film, □színpadi tánc, □break]]

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/tanc

Hivatkozások:
[1] https://www.zenci.hu/szocikk/taps
[2] https://www.zenci.hu/szocikk/ritmus
[3] https://www.zenci.hu/szocikk/exsztazis
[4] https://www.zenci.hu/szocikk/koreografia
[5] https://www.zenci.hu/szocikk/balett
[6] https://www.zenci.hu/szocikk/menuett
[7] https://www.zenci.hu/szocikk/landler
[8] https://www.zenci.hu/szocikk/keringo
[9] https://www.zenci.hu/szocikk/polka
[10] https://www.zenci.hu/szocikk/foxtrott
[11] https://www.zenci.hu/szocikk/charleston
[12] https://www.zenci.hu/szocikk/sztepp
[13] https://www.zenci.hu/szocikk/szamba
[14] https://www.zenci.hu/szocikk/rumba
[15] https://www.zenci.hu/szocikk/mambo
[16] https://www.zenci.hu/szocikk/cha-cha-cha
[17] https://www.zenci.hu/szocikk/jazz
[18] https://www.zenci.hu/szocikk/tanczene
[19] https://www.zenci.hu/szocikk/rock-and-roll
[20] https://www.zenci.hu/szocikk/slager